

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีสุเทพพิทยาคม ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีสุเทพพิทยาคม อ. กันทรวิชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 40 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีสุเทพพิทยาคม อ. กันทรวิชัย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือห้อง ม. 4/1 จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นหลัก
2. เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ
3. แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษ

4. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน
5. แบบประเมินทักษะการพูดและกิจกรรมในการทดสอบการพูด
6. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2544

- 1.2 ศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอนของ เมนทส์

(Ments. 1983) ทิศนา แจมมณี (วาริ ธิระจิตร. 2534 : 187-189 ; อ้างอิงจาก ทิศนา แจมมณี.

2525 : 2) สุมิตรา อังวามนกุล (2537 : 144-145) ญาดาพนิต พิณกุล (2539 : 265-270) และ

ปรับขั้นตอนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ดังนี้

- 1.2.1 ขั้นเตรียมการ ผู้สอนกำหนดสถานการณ์และเขียนบทบาทสมมติ

เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ

- 1.2.2 ขั้นแสดง ประกอบด้วย

1) การเตรียมผู้เรียนในด้านภาษา เช่น การใช้คำศัพท์และรูปประโยค
ที่จำเป็น ให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาเป็นคู่ หรือ เป็นกลุ่ม

2) การนำเข้าสู่บทเรียนและการเลือกผู้แสดง ผู้สอนเสนอสถานการณ์
แก่ผู้เรียน โดยตรงด้วยการบรรยายสถานการณ์ให้ผู้เรียนเข้าใจ จากนั้นให้ผู้เรียนเลือกบทบาทที่
จะแสดงภายในกลุ่มของตน

3) การซ้อมก่อนการแสดง หลังจากที่นักเรียนเลือกบทบาทของตน
แล้วให้นักเรียนช่วยกันคิดบท และซ้อมเพื่อเตรียมความพร้อมภายในกลุ่ม ก่อนการแสดง

4) การเตรียมผู้สังเกตการณ์ ครูมอบหมายให้ผู้เรียนทุกกลุ่มเตรียม
คำถาม หรือข้อเสนอแนะอย่างน้อยกลุ่มละ 2 ข้อ สำหรับการอภิปราย หลังจากที่นักเรียนได้
แสดงและชมการแสดงของกลุ่มอื่น ๆ

- 5) การจัดฉากและการแสดง นักเรียนจัดฉากและแสดงเป็นกลุ่ม

6) จินตนิพนธ์ ผู้เรียนและผู้สอนสรุปเรื่องราว แลกเปลี่ยนประสบการณ์ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์แสดงความรู้สึก และอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์สมมตินั้น ผู้สอนอธิบาย และแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้แสดง

1.2.3 ศึกษาวัตถุประสงค์และคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ม. 4 ระดับช่วงชั้นที่ 4 เพื่อเป็นแนวทางในการคัดเลือกเนื้อหาและโครงสร้างสำหรับการสอนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ

1.2.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) นำหน้าที่ของภาษา (Function) และกิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Playing) มาทำโครงร่าง แผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 โครงร่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	หัวข้อ	สถานการณ์	หน้าที่ของภาษา
1	Maha Sarakham Province	นักเรียนอ่านเรื่องเกี่ยวกับจังหวัดมหาสารคามแล้วสรุปข้อมูล ตอบคำถาม และนำเสนอเรื่องราวด้วยตนเองได้	การให้ข้อมูลของท้องถิ่น
2	Welcome to Kantharawichai District	อ่านเรื่อง Welcome to Kantharawichai District แล้วสรุปใจความสำคัญ และสามารถถ่ายทอดด้วยตนเองได้	การนำเสนอความสำคัญของท้องถิ่นตนเอง
3	Boon Beg Pha	อ่านเรื่อง บุญเบิกฟ้า และงานกาชาดของจังหวัด สรุปใจความสำคัญและถ่ายทอดได้	การนำเสนอเรื่องราวของประเพณีสำคัญของจังหวัด
4	Pottery Village	อ่านเรื่อง สถานที่ที่มีชื่อเสียงของท้องถิ่น สรุปใจความสำคัญและถ่ายทอดได้	การนำเสนอสถานที่สำคัญและมีชื่อเสียงของท้องถิ่น

แผนการจัดการ จัดการ เรียนรู้ที่	หัวข้อ	สถานการณ์	หน้าที่ของภาษา
5	Sri Suk Village	เข้าใจสภาพท้องถิ่นที่อยู่อาศัยของ ตนเอง และนำเสนอเรื่องราวในมิติ ต่าง ๆ ได้	การนำเสนอหมู่บ้านที่ อยู่อาศัยของตนเอง

2) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยสามารถใช้แผนการจัดการเรียนรู้
ที่ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการฝึกการพูดของนักเรียนตามขั้นตอนต่าง ๆ นำแผนการจัดการ
เรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของสาระ จุดประสงค์
กิจกรรม และการวัดผลประเมินผล

3) นำแผนการจัดการเรียนรู้มาแก้ไขปรับปรุงในเรื่องภาษา เนื้อหา
ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม
ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้อง ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1) นายชาติชาย เนื่องโนราช วุฒิ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)
ตำแหน่ง ครู คศ. 3 โรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

3.2) นางสาวทิภากร สร้อยบุคคา วุฒิ กศ.ม. (คณิตศาสตร์) ตำแหน่ง
ครู คศ. 2 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและวัดผลประเมินผลเพื่อ
ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.3) นายสุเมธ เทียงดา วุฒิ กศ.ม. (ภาษาอังกฤษ) ตำแหน่ง ครู
คศ. 2 โรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้าน
เนื้อหาและภาษา

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุด
เดิม เพื่อทำการประเมินกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนใน
แผนการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของไลเคิร์ต (Likert's Scale) เป็น
มาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 103) แล้วนำ
ค่าเฉลี่ยที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์

กำหนดการแปลค่าเฉลี่ยของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการ
พัฒนาความสามารถด้านการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความว่า	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความว่า	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความว่า	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความว่า	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความว่า	เหมาะสมน้อยที่สุด

ได้ผลการประเมินแผนการเรียนรู้ทั้ง 5 แผนการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญเฉลี่ยระหว่าง 4.90 - 4.94 ซึ่งมีความเหมาะสมมากที่สุด

5) นำแผนการเรียนรู้ มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ที่ไม่ใช่ในกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนศรีสุขพิทยาคม จำนวน 20 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับเวลา สื่อการสอน และปริมาณเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

6) นำแผนการเรียนรู้ มาปรับปรุง เช่น เวลา เนื้อหา และกิจกรรม และจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ

การสร้างเกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 สร้างเกณฑ์การให้คะแนนการสอบพูด โดยปรับจากเกณฑ์การวัดความสามารถด้านการพูดของ ฮีทตัน (Heaton . 1990 : 68-71) ฮิลส์ดอน Hilsdon. 1991 : 190-191) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 11-15) และ โอลเลอร์ (Oller. 1999 ; อ้างถึงใน อัจฉรา วงษ์โสธร. 2548 : 209 – 212) เพื่อให้เหมาะสมกับระดับของกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดเกณฑ์ความสามารถออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 (ดีมาก) สื่อสารโดยการสนทนาได้คล่องและมีความมั่นใจ ประสบความสำเร็จทุกเรื่องที่สนทนา สามารถพูดแสดงความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งได้ในทุกเรื่อง ที่คุ้นเคย แต่ต้องใช้เวลาคิดหาคำศัพท์ในเรื่องที่ไม่คุ้นเคย ความสามารถในการเชิงไวยากรณ์ พูดประโยคที่ซับซ้อนได้ถูกต้อง การออกเสียงชัดเจน แม้จะเป็นสำเนียงไทย การพูดมีความราบรื่นต่อเนื่อง

ระดับ 4 (ดี) สื่อสารโดยการสนทนาได้ค่อนข้างคล่อง และประสบความสำเร็จทุกเรื่องที่สนทนา พูดแสดงความคิดเห็นอย่างผิวเผินได้แม้จะใช้ไวยากรณ์ผิดบ้าง

พยายามอธิบาย คำศัพท์ที่นึกไม่ออกบางครั้ง การออกเสียงค่อนข้างชัดเจน การพูดค่อนข้างราบรื่นและต่อเนื่อง

ระดับ 3 (พอใช้) สื่อสารโดยการสนทนาได้แต่ไม่ค่อย ประสบความสำเร็จเกือบทุกเรื่องที่สนทนา ไม่สามารถพูดแสดงความคิดเห็นได้ การใช้ไวยากรณ์มีที่ผิดมาก มีการอธิบายคำศัพท์ที่นึกไม่ออกบ่อยครั้ง การออกเสียงบางครั้งไม่ชัดเจน การพูดไม่ต่อเนื่อง

ระดับ 2 (เกือบพอใช้) สื่อสารโดยการสนทนาได้ในขั้นพื้นฐาน ส่วนมากใช้คำพูดได้ตอบประเภท Yes/ No หรือ คำเดียว คำศัพท์ที่ใช้อยู่ในวงจำกัดมาก การออกเสียงมักไม่ชัดเจน หยุดการสนทนาบ่อยครั้ง

ระดับ 1 (อ่อน) สื่อสารโดยการพูดได้ตอบเกือบไม่ได้หรือไม่เข้าใจเรื่องที่กำลังสนทนา การออกเสียงไม่ชัดเจน การสนทนาไม่ต่อเนื่อง มีการหยุดระหว่างสนทนานาน และบ่อยครั้ง

2.2 กำหนดวิธีการให้คะแนน กำหนดผู้ให้คะแนน 2 คน ได้แก่ ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย ซึ่งเป็นครูสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนศรีสุขพิทยาคม 1 คน ซึ่งได้ทำความเข้าใจแบบทดสอบ เกณฑ์การให้คะแนน และวิธีการให้คะแนน ในการทดสอบมีการใช้เทปบันทึกเสียงบันทึกคำตอบของนักเรียนแต่ละคนไว้ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาให้คะแนน ในกรณีผู้ประเมินให้คะแนนต่างกันมาก จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากผู้ประเมินทั้ง 2 คน มารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย

3. แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษ

การสร้างแบบประเมินด้านการพูดภาษาอังกฤษ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแบบประเมินตนเองในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนจากหนังสือ “แนวการสร้างข้อสอบทางภาษา” ของ อัจฉรา วงษ์โสธร (2538 : 44-45)

3.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือจากหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2530 : 79-80) แล้วสร้างแบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรายการพฤติกรรมจำนวน 5 ข้อ และลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของ ไลเคิร์ต (Likert's Scale) โดยกำหนดความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

3.3 นำแบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว
เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในส่วนที่บกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
ด้านการใช้ภาษา และการตั้งคำถามแบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษ

3.4 นำแบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข
ด้านการใช้ภาษาและการตั้งคำถามแบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษ เสนอต่อ
ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความเหมาะสมและเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่องให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5 จัดพิมพ์แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูล
ต่อไป

4. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน

การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน มีขั้นตอน
ดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแบบสังเกตพฤติกรรมจากหนังสือ “การประเมินผล
การเรียนรู้” ของ วิราพร พงศ์อาจารย์ (2542 : 102-110) และ “การวัดด้านจิตพิสัย” ของถ้วน
สายยศ (2543 : 66-116)

4.2 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน แบบ
สังเกตพฤติกรรมนี้ มีรายการพฤติกรรมจำนวน 5 ข้อ และมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของ ไลเคิร์ต (Likert's Scale) โดยกำหนด
ความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

4.3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในส่วนที่บกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขด้านการใช้ภาษา และการตั้งคำถามแบบสังเกตพฤติกรรมการพูดภาษาอังกฤษ

4.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขด้านการใช้ภาษาและการตั้งคำถามแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบความเหมาะสมและเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่องให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.5 จัดพิมพ์แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

5. แบบประเมินทักษะการพูดและกิจกรรมในการทดสอบการพูด

การสร้างแบบประเมินทักษะการพูดและกิจกรรมในการทดสอบการพูด มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 ศึกษาเนื้อหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของจังหวัดมหาสารคาม ทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

5.2 ศึกษากิจกรรมการวัดและประเมินผลการพูดภาษาอังกฤษของ ฮีตัน (Heaton, 1990 : 61-119) แวร์ (Weir, 1993 : 46-61) ฮาเซมิ และ โทมัส (Hashemi, and Thomas, 1996 : 36) และ ศึกษาแบบทดสอบวัดความสามารถภาษาอังกฤษจากหนังสือ “แนวการสร้างข้อสอบ” ของ อัจฉรา วงษ์โสธร (2538 : 124-125) แล้วสร้างแบบประเมินทักษะการพูดและกิจกรรมในการทดสอบการพูดก่อนและหลังการเรียน (Pre-Post Test) จากนั้นปรับวิธีดำเนินการสอบดังนี้

5.2.1 ให้นักเรียนตอบคำถาม จากชั้น Warm up จำนวน 3 ข้อ โดยคำถาม 3 ข้อนี้ไม่นำมาคิดคะแนน แต่เป็นการถามนำเพื่อเข้าสู่บทเรียน

5.2.2 ให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งในกลุ่มสนทนาเลือกบทบาท และสถานการณ์

5.2.3 ให้นักเรียนจับคู่/กลุ่ม สนทนาอ่านคำชี้แจง ตลอดจนทำความเข้าใจ สถานการณ์บทบาท ที่ได้รับ

5.2.4 ให้นักเรียนสนทนาตามสถานการณ์ บทบาท ที่ได้รับ

5.3 สร้างแบบประเมินทักษะการพูดและกิจกรรมในการทดสอบการพูดให้ครอบคลุมเนื้อหา และหน้าที่ภาษาที่ใช้ในบทเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

5.3.1 ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว เพื่อสร้างความคุ้นเคย และสร้างบรรยากาศในการสนทนา จำนวน 3 ข้อ โดยนักเรียนจะตอบคำถามเป็นรายบุคคล การตอบคำถามดังกล่าวไม่นับเป็นการประเมินความสามารถในการพูด

5.3.2 ตอนที่ 2 เป็นบทสนทนาที่กำหนดให้นักเรียนสนทนาเป็นคู่/กลุ่ม ตามบทบาท และสถานการณ์ จาก 3 เรื่อง ดังนี้

- 1) สนทนา ถาม-ถามตอบเกี่ยวกับทิศทาง
- 2) สนทนา ถาม-ตอบ เกี่ยวกับการสั่งอาหาร
- 3) สนทนาขอรับบริการในโรงแรมหรือที่พักได้

5.4 นำแบบประเมินทักษะการพูดและกิจกรรมในการทดสอบการพูดที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านตรวจสอบ

5.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินทักษะการพูดและกิจกรรมในการทดสอบการพูดตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปใช้ต่อไป

6. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน

การสร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

6.1 ศึกษาการสร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน โดยการศึกษาวิธีทางสถิติ สำหรับการวิจัย เทคนิคที่ใช้ในการสร้างเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูลการสร้างแบบสอบถาม และเทคนิคในการรวบรวมข้อมูล และวิธีการตรวจสอบมาตราส่วนประมาณค่า (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 59-63)

6.2 สร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนนี้มี จำนวน 20 ข้อ มีทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมและด้านการวัดผลประเมินผล โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็น 5 ระดับ ตามแบบของ ไคเคิร์ต (Likert's Scale) โดยกำหนดความหมายของแต่ละระดับดังนี้

5	หมายถึง มากที่สุด
4	หมายถึง มาก
3	หมายถึง ปานกลาง
2	หมายถึง น้อย
1	หมายถึง น้อยที่สุด

6.3 นำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในส่วนที่บกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขด้านการใช้ภาษา และการตั้งคำถามแบบประเมินวัดความพึงพอใจ

6.4 นำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขด้านการใช้ภาษาและการตั้งคำถามแบบวัดความพึงพอใจ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความเหมาะสมและเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่องให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6.5 จัดพิมพ์แบบวัดความพึงพอใจ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ทำการทดสอบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนก่อนการทดสอบการสอนการพูด โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ด้วยการ ใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ
2. ให้นักเรียนประเมินความสามารถในการพูดของตนเอง เป็นระยะหลังจากการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1, 3 และ 5 รวม 3 ครั้ง โดยใช้แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษ
3. ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการพูดของนักเรียน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ เป็นระยะระหว่างการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1, 3 และ 5 รวม 3 ครั้ง
4. ทำการทดสอบความสามารถด้านการพูดของนักเรียนหลังทดลอง โดยใช้แบบประเมินทักษะการพูดและกิจกรรมในการทดสอบการพูด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มีวิธีการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยใช้ค่าสถิติ ที (t-test) แบบ Dependent Samples

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยการการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ ในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ โดยมีระดับคะแนนและเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4.1 ระดับคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนมี 5 ระดับ

พึงพอใจมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
พึงพอใจมาก	ให้ 4 คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
พึงพอใจน้อย	ให้ 2 คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

4.2 เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยแบบวัดความพึงพอใจมีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 112)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจมาก
2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจน้อย
1.00 - 1.50	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 $\sum$ แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

การทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของการเรียน โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC (สมนึก กัททิษณี. 2537 : 167)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
 หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมระหว่างคะแนนของความคิดเห็นของ
 ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้
 สูตร t-test (Dependent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 112)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อ ทราบความมีนัยสำคัญ
	D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างค่าคะแนน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

4. หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนา

ความสามารถด้านการพูดตามเกณฑ์ 75 / 75 โดยใช้สูตร E_1 / E_2 ดังนี้ (เสดิฐ กิจระการ. 2544 : 49-50)

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของแบบฝึกหัด หรือของแบบทดสอบย่อย ทุกชุด ของผู้เรียนทั้งหมด
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียน ทั้งหมดทุกชุด ของผู้เรียนทั้งหมด
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด